

3. Козлов Р. А. Хронотопіка Франкових драм: теорія, практика, інтерпретція : монографія / Роман Анатолійович Козлов ; ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». — Кривий Ріг : Видавничий дім, 2012. — 352 с.
4. Нова історія української літератури (теоретико-методологічні аспекти) : збірник. — К. : Фенікс, 2005. — 260 с.
5. Пустова Ф. Д. Іван Франко — історик української літератури / Феня Дмитрівна Пустова. — К. : Вища школа, 1989. — 147 с.
6. Франко І. Зібрання творів у 50 т. / Іван Франко. — Т. 16—53. — К. : Наук. думка, 1976—1986, 2008, 2010.

T. VIRCHENKO

Kryvyj Rih

HISTORICAL AND CRITICAL UNDERSTANDING OF MODERN UKRAINIAN LITERATURE: THE EXPERIENCE OF DR. FRANKO

This article proposes to solve current issues distinction literary periods, distinguishing criteria of quality literature, drama, using the experience of Ivan Franko. Franko's criteria periodization literary process is divided into axiomatic (general) and its own literature, which grouped into external, procedural and text.

Key words: contemporary literature, periods, literary period, criteria of periodization, quality literature, drama.

Т. И. ВИРЧЕНКО

г. Кривой Рог

ИСТОРИЧЕСКОЕ И КРИТИЧЕСКОЕ ОСМЫСЛЕНИЕ СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ: ОПЫТ ДОКТОРА ФРАНКА

В статье предложено решать актуальные вопросы разграничения литературных периодов, выделенные критерии качественной литературы, в частности драматургии, используя опыт И. Франко. Франковские критерии периодизации литературного процесса разделены на аксиоматические (общие) и собственно литературные, среди которых выделены внешние, процессуальные и текстовые.

Ключевые слова: современная литература, периодизация, литературный период, критерии периодизации, качественная литература, драматургия.

Стаття надійшла до редколегії 23.11.2014 р.

УДК 811.111.[38+42] (045)

І. О. ГАРБАР

м. Київ

6939484@gmail.com

СУГЕСТИВНА ФУНКЦІЯ ПОВТОРУ У ВСТУПНІЙ ПРОМОВІ АДВОКАТА (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ТРИЛЕРУ ДЖОНА ГРИШЕМА «SYCAMORE ROW»)

Розглядається сугестивна функція повтору у вступній промові адвоката. Виділено найбільш уживані типи повторів у вступній промові адвоката, що виконують сугестивну функцію. З'ясовано і пояснено, в який спосіб сугестивний потенціал повтору у вступній промові адвоката впливає на хід думок, зміну психологічних настанов, рішень членів журі присяжних.

Ключові слова: сугестія, повтор, вступна промова адвоката, суд присяжних.

Сугестивний потенціал мови полягає в поєднанні соціальних, психологічних і когнітивних факторів, що реалізуються за допомогою вербальних засобів і в своїй унікальній сукупності виступають потужним інструментом соціального впливу, виховання та маніпулювання. У сфері лінгвістики сугестивний потенціал мови досліджували переважно на матеріалі *політичного* (О. С. Іссерс, Л. Л. Ільницька, Ю. В. Станкевич, А. В. Ковалевська, М. Л. Ільченко), *рекламного* (В. В. Зірка, Ю. К. Пирогова,

О. Ю. Колтишева, О. О. Терпугова, Ю. В. Станкевич, А. В. Ковалевська, А. П. Мартинюк), *медійного* (М. Р. Желтухина, О. В. Дмитрук, Г. В. Данилова, Л. М. Киричук), *релігійного* (О. В. Климентова) дискурсів. Однак у сучасній лінгвістиці на сьогоднішній день не існує комплексних досліджень, які б одночасно охоплювали юридичні, психологічні і мовленнєві аспекти у сфері американського судового дискурсу, що зумовлює актуальність дослідження.

Об'єктом аналізу є вступна промова адвоката у судовому процесі за участю суду присяжних, предметом – сугестивна функція повтору у вступній промові адвоката. Матеріалом дослідження є американський юридичний трилер «Sycamore Row» відомого письменника, у минулому адвоката, Джона Гришема. Метою статті є дослідження та з'ясування особливостей сугестивної функції повтору у вступній промові адвоката. Поставлена мета передбачає виконання таких завдань:

- розглянути і дати визначення поняттю вербальної сугестії;
- з'ясувати особливості та функції вступної промови адвоката, якій властивий сугестивний характер;
- дослідити сутність повтору, виявити найбільш уживані типи повтору, що несуть сугестивний заряд у вступній промові адвоката;
- пояснити, який ефект має сугестивний заряд повтору у вступній промові адвоката на судження, думки, настанови та рішення членів журі присяжних.

Сугестія розглядається як «спрямований вплив на свідомість і поведінку людини / групи людей з метою створення в них певного психічного стану або спонукання до певних дій, через що у людини знижується усвідомленість сприйнятої інформації і критичне ставлення до неї, внаслідок чого вона починає діяти всупереч своїм знанням, переконанням, намірам і звичкам. За допомогою сугестії можна викликати різні уявлення, відчуття, емоційні стани, зміни сомато-вегетативних функцій тощо» [12, 215]. Дослідники зауважують, що явище сугестії безпосередньо пов'язане з мовою, а її вивчення – з лінгвістикою [7, 61].

У мовознавчій парадигмі *вербальну сугестію* визначають як вербальний та латентний вплив, що змінює психоемоційний і фізіологічний стан людини, який сприймається без критичної оцінки [7, 14; 7, 61], шляхом якого можна викликати певні відчуття, уявлення, емоційні стани та здійснювати вплив на вегетативні функції особистості без її активної участі в цьому процесі [5, 90].

Так, мова є основним знаряддям сугестивного впливу, тому професійні комуніканти у своєму арсеналі мають велику кількість комунікативних тактик і стратегій, а конвергенція в одному контексті тропів і стилістичних фігур, використання емоційно забарвлених слів,

метафоричність контексту створюють потужне поле впливу на адресата [7, 151], що призводить до змін в емоційному й раціональному стані людини та сприяє формуванню конкретних психологічних дій.

Судовий процес є яскравим прикладом статусно-орієнтованого спілкування, в якому ролі чітко розподілені за кожним учасником згідно з нормами інституту правосуддя. Присяжні виступають у суді пасивними комунікантами, роль професійного судді обмежена, і на долю адвокатів сторін випадає більша частина усної комунікації. Тому професійними комунікантами під час американського судового процесу виступають адвокат обвинувачення (*prosecutor*) та адвокат захисту (*defence attorney*). Таким чином, статусна приналежність учасників судового процесу знаходить вираження в їх мовленнєвій поведінці, яка включає в себе «особливі» мовленнєві засоби [8], що створюють потужне поле впливу на членів журі присяжних [7, 151–152].

Судова промова – різновид публічної промови, що, у свою чергу, визначається як «монологічна промова, яка проголошується перед публікою з метою здійснення на неї бажаного впливу» [10, 6]. Судові промови адвокатів поділяють на такі: вступна промова адвоката обвинувачення та захисту, прямий і перехресний допит, заключна промова адвоката обвинувачення та захисту. У цьому дослідженні інтерес становить вступна промова адвоката захисту.

Вступна промова (*opening statement, opening argument*) – це напутнє слово присяжним, яке адвокат обвинувачення та адвокат захисту проголошують перед початком судового процесу [14]. Верховний суд США схарактеризував вступну промову адвокатів так: «*ordinarily intended to do no more than to inform the jury in a general way of the nature of the action and defense so that they may better be prepared to understand the evidence*» (промова, що має за мету в загальних рисах проінформувати журі присяжних про суть справи, щоб вони могли краще зрозуміти хід справи) [14].

Із вищенаведених визначень можна зрозуміти, що за своєю природою вступна промова служить тільки для інформування журі присяжних про суть і майбутній хід справи. Однак численні науковці зауважують [14], що від

ефективності і вдалого викладу вступної промови адвоката залежить успіх судового процесу та навіть майбутнє ухвалення вердикту членами присяжних. Дослідження встановили, що 80% винесених вердиктів співпадають зі справленим враженням на журі присяжних після проголошення вступних промов адвокатів [14]. Більш за те, емпірично встановлено, що після проголошення вступних промов адвокатів 65–80% присяжних не тільки формулюють свою кінцеву думку про справу, але не змінюють її під час судового процесу [15].

Серед *основних особливостей вступної промови* адвоката виділяємо такі: настановчий характер, формування необхідного психологічного контакту зі слухачами, створення сприятливої атмосфери безпосередності, закладення основи гарних стосунків між учасниками судового процесу (адвокатом і присяжними), зацікавлення слухачів та привернення їхньої уваги до важливих фактів, підготовка до правильного сприйняття і розуміння сказаного [6, 19]; здійснення довготривалого ефекту і враження на журі присяжних; програмування настанови, що процесуальна позиція адвоката правильна.

У такий спосіб, вступна промова адвоката розуміється як цілеспрямований «вжив мистецтва», метою якого є формування настанови у членів журі присяжних на максимізацію ефекту впливу, акцентуація уваги цільової аудиторії до необхідної для адвоката інформації завдяки арсеналу вербальних засобів та ведення присяжних за настановою адвоката до кінця судового процесу. Отже, *основною функцією вступної промови адвоката є здійснення сугестивного впливу на присяжних завдяки формуванню необхідних для адвоката настанов на максимізацію ефекту впливу, створення довготривалого ефекту в пам'яті присяжних, що спрацює при винесенні вердикту.*

Як можна досягти цього ефекту завдяки мові? Вважаємо, що найефективнішим сугестивним засобом тут є *повтор*. Сугестивну функцію повтору відзначають численні мовознавці [2, 96; 3, 19–21; 9, 79–80; 11, 148–149; 7, 105], зауважуючи, що 1) сугестивний ефект досягається за умови значної кількості повторів [7, 106]; 2) використання повторів є ефективним засобом впливу на свідомість, оскільки одна й та сама інформація поступово пере-

стає усвідомлюватися і починає впливати на підсвідомість. Це сприяє асоціативному закріпленню певної інформації в потрібному емоційному контексті. Далі таке закріплення починає діяти у зворотному напрямку, тобто знову на свідомість [3, 16; 7, 106].

У лінгвістиці повтор визначається як мовленнєва фігура, яка становить повторення звуків, слів, морфем, синонімів або синтаксичних конструкцій в умовах достатньої щільності ряду, коли ці одиниці достатньо близько одне від одного, щоб їх можна було помітити [1, 3]. Завдяки своєму великому емоційно-експресивному потенціалу фігури повтору виступають засобом акцентування уваги слухача, психологізації, смислового й емоційного посилення, ритмічної організованості промови [1, 3–7].

Спектр функцій повтору досить широкий, і полягають вони у вираженні інтенсивності вияву позначуваної ознаки, дії, почуття; нарощенні смислів, тобто розвитку особливої, релевантної тільки для певного тексту семантичної структури повторюваного слова; здійсненні впливу на реалізацію прагматико-комунікативної настанови мовця; виділенні основної думки, посиленні емоційності. Повтор також виконує зображально-виражальну (експресивну), ритмо- і римоутворювальну, композиційну і смислоутворювальну функції.

Нами визначено, що найбільший сугестивний заряд мають *лексичний* і *синтаксичний* типи повтору. Тому класифікація повторів у запропонованому дослідженні побудована з урахуванням цих двох базових критеріїв.

До різновидів *лексичного* повтору відносимо *анафоричний* (повтор слова чи групи слів на початку рядків, строф, фраз), *епіфоричний* (повтор слова або групи слів у кінці рядків), *контактний* (повторювання останнього слова чи групи слів у кінці і на початку суміжних відрізків мовлення), *рамковий*, чи *кільцевий* (повтор слова на початку і в кінці синтаксичної конструкції) [4, 77].

Як підвиди *синтаксичного* повторення розглядаємо *паралелізм* (однакова синтаксична й інтонаційна побудова декількох речень або їх частин) і *хіазм* (один із видів паралелізму, при якому друга половина висловлення побудована у зворотному порядку членів речення).

За місцем розташування компонентів у тканині тексту виділяємо *контактний* і *дис-тантний* повтори.

У якості мовного матеріалу ми обрали частину вступної промови адвоката у справі темношкірої доглядальниці, яка випадково та не очікувано для всіх і самої себе успадкувала велику суму грошей від мільйонера, за яким доглядала. Позов до суду подала родина чоловіка, який незадовго до самогубства викреслив усіх членів своєї родини з заповіту, переписавши 90% від заповіту своїй покоївці. Члени родини стверджують, що чоловік в останні хвилини свого життя зазнав неналежного впливу (*undue influence*) доглядальниці і що йому бракувало здорового глузду на той момент (*testamentary capacity*). Інтереси жінки представляє молодий, але надзвичайно красномовний адвокат Джейк Бригенс, образ якого відомий нам з юридичного трилеру «A Time to Kill».

Пропонуємо розглянути найпоширеніші види повторів, які несуть найбільший сугестивний заряд у вступній промові адвоката.

Лексичний:

– **Анафоричний повтор:** «*Ladies and gentlemen of the jury, your job is not to give away Seth Hubbard's money. There's a lot of it, and all of it was earned by Seth Hubbard himself. Not by you, not by me, not by any of the lawyers in this courtroom... Seth did what he did for reasons known only to him. Again, he made the money - it all belonged to him. He could have given every penny to the Red Cross, or to some slick televangelist, or to the Communist Party. That's his business, not yours, not mine, not this court's*» [16, 414; 16, 41-7], – так розпочинається вступна промова адвоката захисту, який акцентує увагу присяжних на тому, що всі гроші, які мав загиблий, він заробив самостійно. Лексичний анафоричний повтор прислівника 'not' підсилюється повторенням прийменника 'by' і використовується для того, щоб нав'язати ідею, що загиблий заробив свої гроші без зайвої допомоги і тому без зайвої допомоги міг вирішувати, як ними розпоряджатися і кому їх відписувати. У другому реченні знову за допомогою повторюваного прислівника 'not' нав'юється думка, що не завдання суду присяжних вирішувати, чому чоловік так зробив.

З наступного авторського коментарю можна побачити, який ефект такий повтор мав на

хід думок присяжних: «*Seth Hubbard might have been fading in his final days, but there was no doubt he planned things perfectly. They had not been too impressed with Herschel and Ramona anyway. And, they didn't like the fact that a black housekeeper would get all the money, but, as Jake had said, it was not for the jurors to decide. It wasn't their money*» [16, 499].

– **Епіфоричний повтор у поєднанні з рамковим:** «*Now, ladies and gentlemen, there is an unpleasant part of this story, and that's why we're all here. Seth Hubbard was survived by a son and a daughter and four grandchildren. In his will, he left them nothing. ... The obvious question is, Why? Instead of leaving his money to his family, Seth left 5 percent to his church, 5 percent to a long-lost brother, and the remaining 90 percent was given to a woman by the name of Lettie Lang. ... Again, the obvious question is, Why? It is our natural tendency to ask, Why would a man do this? Why did Seth cut out his family and leave almost everything to a woman he'd known for such a short period of time? Believe me, ladies and gentlemen, that is the greatest question I've ever confronted as a lawyer. That question has been asked by me, by the other lawyers, by the Hubbard family, by Lettie Lang herself, by friends and neighbors, and by virtually everyone in this county who's heard the story. Why? The truth is that we'll never know. Only Seth knew and he's no longer with us*» [16, 416-417], – у наведеному уривку адвокат виносить на фінальну позицію питальне слово 'why', сугестивний ефект якого посилюється завдяки повторенню цього самого слова, що завершує цей відрізок тексту (рамковому). Питальне 'why' виступає як риторичне запитання, яке адвокат уживає у своєму мовленні, щоб присяжні замислилися, чому померлий зробив те, що зробив. Повтор слова у кінці речення дозволяє зафіксувати увагу на результаті [13, 138]. Результатом у цьому випадку є фінальна відповідь адвоката на поставлене ним запитання, що тільки загиблий міг знати відповідь на це запитання і що не в їх владі запитувати себе про це. Таким чином, адвокат нав'ює присяжним бажану для нього відповідь.

Синтаксичний:

– **Дистантний паралелізм:** «*Now, if you think a man who put together a \$ 24 million fortune in about ten years knows what he's doing with his money, then you're right. Because Seth knew ex-*

actly what he was doing. *The day before he hung himself he went to his office, locked his door, sat down at his desk, and wrote a new will. A handwritten will, one perfectly legal, nice and legible, easy to understand, not the least bit complicated or confusing. He knew he was going to commit suicide the following day, Sunday, October 2, and he was putting everything in order. He planned it all. He wrote a note to a man named Calvin Boggs, an employee, in which he explained he was taking his own life. You will see the original... He planned it all... He knew exactly what he was doing. He planned it all* [16, 416], – завдяки дистантним повторам паралельних конструкцій текст сприймається нелінійно, внаслідок чого виникає додаткова підтекстова інформація, що посилює сугестивний ефект [7, 111]. У наведеному прикладі адвокат тричі наголошує, що загиблий усе спланував, і двічі акцентує увагу присяжних на тому, що той точно знав, що робить. Категоричності цим твердженням надають дієслова 'knew' і 'planned', завдяки яким адвокат «прищеплює» присяжним ідею, що загиблий цілком розумів свої дії та все заздалегідь спланував. Більш того, використання інших повторів в одному відрізку тексту, зокрема семантичного і лексичного, створюють потужне поле впливу на адресата.

Слід зауважити, що впродовж вступної промови адвокат повторює синтаксичну конструкцію «*he knew exactly what he was doing*» шість разів, а конструкцію «*he planned it all*» – тричі, що здійснює довготривалий ефект на пам'ять присяжних до моменту ухвалення ними вердикту: «*Their Juror buttons got a few looks but no inquiries. They got a booth so they could talk and within minutes were in complete agreement. Seth Hubbard might have been fading in his final days, but there was no doubt he planned things perfectly*» [16, 499].

– **Анафоричний паралелізм:** «*Now, as I said, it's not your job to give away Seth's money, or to decide who should get what or how much. However, it is your job to determine if Seth knew what he was doing... It is your job, as I said, to decide only one important issue, and that is simply this: At the time Seth wrote his last will, was he thinking clearly and did he know what he was doing?*» [16, 415; 16, 417] – у наведеному прикладі на початку речення адвокат використовує повторення паралельних конструкцій у ви-

гляді прямих інструкцій у наказовій формі, завдяки яким намагається спонукати присяжних виконувати його команди. Адаже призначенням директивних команд є викликати відповідну дію [7, 83]. Зазначимо, що конструкція «*it is not your job*» повторюється впродовж вступної частини адвоката шість разів, а конструкція «*it is your job*» – чотири рази. Поглянемо, який ефект мала така кількість повторів на хід думок і дії присяжних при винесенні вердикту: «*Okay, here's what I think. I think it's wrong to cut out the family and give all the money to another person, especially someone who Seth knew for only three years. But, as Jake said at the beginning, our job is not to decide who should get the money. It's not our money. I have no doubt he knew what he was doing. He'd been planning it for a long time. I'm voting in favor of the will...*» [16, 504]; «*Fay Pollan evoked less sympathy than anyone else in the room, maybe with the exception of Frank Doley. She said, I'm not too concerned about his family. They've probably got more money than most of us, and they're young and educated. They'll be fine. They didn't help Seth make his money, why should they expect all of it? He cut 'em out for a reason, reasons we'll never know... Anyway, I'm sure Seth was not a nice person, but, like Jake said, it's not our business who he gives his money to. He was sick but he wasn't crazy*» [16, 505].

– **Епіфоричний паралелізм:** «*It's a legal term that's easy to understand. It means you have to know what you're doing, and, ladies and gentlemen, Seth Hubbard knew exactly what he was doing. He wasn't crazy. He wasn't delusional. He wasn't under the influence of painkillers or other meds. He was as mentally sound and sane as the twelve of you are right now*» [16, 415], – у наведеному прикладі адвокат укотре завдяки повтору намагається прищепити присяжним думку про те, що померлий не був божевільним, не перебував під впливом медичних препаратів, даючи директивну команду їх свідомості прийняти факт, що той був у здоровому глузді. Деякі дослідники зауважують, що усвідомлення команд та інструкцій перешкоджає ефекту сугестії. Тому з метою «нейтралізації» свідомості сугестор використовує техніку подвійних команд. Тимчасом як свідомість аналізує одну команду (*wasn't crazy, wasn't delusional*), з'являється безпосередня можливість

впливу на підсвідомість [7, 87] іншою командою (*he knew exactly what he was doing; he was as mentally sound and sane*).

Отже, на основі результатів проведеного дослідження можемо стверджувати, що повтор є одним із найефективніших лексико-синтаксичних засобів сугестивного впливу у промові адвокатів, що здійснює вплив на свідомість, настанови і дії членів журі присяжних при винесенні вердикту під час судового процесу.

У подальшому вбачаємо за необхідне визначити інші засоби сугестивного впливу у промові адвокатів у процесі судового засідання за участю присяжних.

Список використаних джерел

1. Бекетова О. В. Фігури повтору як лінгвостилістичні засоби аргументації / О. В. Бекетова // Взаємодія одиниць різних рівнів германських та романських мов : Вісник КДЛУ, 1997. — Вип. 3. — С. 3—7.
2. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации / А. Д. Белова. — К. : ЛОГОС, 2003. — 304 с.
3. Германов В. Г. Вплив ЗМІ на підсвідомість : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / В. Г. Германов. — К., 2003. — 174 с.
4. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз : учбово-методичний посібник / Л. П. Єфімов, О. А. Ясінецька. — Вінниця : Нова книга, 2004. — 240 с.
5. Желтухина М. Р. Специфика речевого воздействия тропов в языке СМИ : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.19 / Желтухина Марина Ростиславовна. — М., 2004. — 722 с.

6. Ивакина Н. Н. Основы судебного красноречия : (Риторика для юристов) : учеб. пособие / Н. Н. Ивакина. — 3-е изд., пересмотр. — М. : Норма : ИНФРА-М, 2011. — 592 с.
7. Ільницька Л. Л. Англомовний сугестивний дискурс : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Л. Л. Ільницька ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2006. — 222 арк.
8. Кобзева О. О. Основні дискурсивні характеристики американського судового засідання [Електронний ресурс] / О. О. Кобзева. — Режим доступу : http://science.crimea.edu/zapiski/2012/filologiya/uch_25_64_1_p1/003_kobz.pdf.
9. Крючкова П. Г. Авторитарний дискурс : (на матеріалі сучасної англійської мови) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / П. Г. Крючкова. — К., 2003. — 193 с.
10. Кузнецов И. Н. Современная риторика / И. Н. Кузнецов. — М. : Дашков и Ко, 2003. — 480 с.
11. Скуратовська Т. А. Аргументація в американському судовому дискурсі : (на матеріалі справ за участю суду присяжних) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Т. А. Скуратовська. — К., 2002. — 197 с.
12. Степанов О. М. Психологічна енциклопедія / О. М. Степанов. — К. : Академ-видав, 2006. — 424 с.
13. Хазагеров Т. Г. Общая риторика : Курс лекций. Словарь риторических приемов : учеб. пособие для студ. вузов / Т. Г. Хазагеров, Л. С. Ширина. — Ростов н/Д : Феникс, 1999. — 320 с.
14. Opening statement [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/opening+statement>.
15. The Trial Process: Law, Tactics and Ethics [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.law.indiana.edu/instruction/tanford/web/reference/04open>.

Джерела ілюстративного матеріалу

16. Grisham J. Sycamore Row / John Grisham. — NY : Clays Ltd, 2014. — 516 p.

I. HARBAR

Київ

SUGGESTIVE FUNCTION OF REPETITION IN ATTORNEY'S OPENING STATEMENT (BASED ON MATERIAL OF AMERICAN LEGAL THRILLER «SYCAMORE ROW» BY JOHN GRISHAM)

Suggestive function of repetition in the attorney's opening statement is under consideration. The most frequently used types of repetition with suggestive function in the attorney's opening statement are defined. It was identified and explained how the suggestive power of repetition in the attorney's opening statement influences the jury's way of thinking, psychological directions and their decision-making process.

Key words: suggestion, repetition, opening statement, jury panel, trial by jury.

И. А. ГАРБАР

г. Киев

СУГГЕСТИВНАЯ ФУНКЦИЯ ПОВТОРА ВО ВСТУПИТЕЛЬНОЙ РЕЧИ АДВОКАТА (НА МАТЕРИАЛЕ АМЕРИКАНСКОГО ЮРИДИЧЕСКОГО ТРИЛЛЕРА ДЖОНА ГРИШЕМА «SYCAMORE ROW»)

Исследуется суггестивная функция повтора во вступительной речи адвоката. Выделены наиболее употребляемые виды повторов во вступительной речи адвоката, выполняющие суггестивную функцию. Рассмотрено и объяснено, каким образом суггестивный потенциал повтора во вступительной речи адвоката влияет на ход мыслей, смену психологических установок и решений членов жюри присяжных.

Ключевые слова: суггестия, повтор, вступительная речь адвоката, суд присяжных.

Стаття надійшла до редколегії 26.02.2015 р.